

หนังสือรับรองหลักสูตร

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสังขละบุรี ได้พัฒนาปรับปรุงและรวบรวมหลักสูตร การทำยาหม่องสมุนไพร จำนวน ๙ ชั่วโมง ซึ่งเป็นหลักสูตรที่สอดคล้องกับสภาพบริบทและสภาพแวดล้อมของชุมชน เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ รูปแบบกลุ่มสนใจได้

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสังขละบุรี ขอขอบคุณทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตรในครั้งนี้ ประกอบด้วยวิทยากรวิชาชีพ ครู กศน.ตำบล เจ้าหน้าที่งานการศึกษาต่อเนื่อง เป็นหลักสูตรที่ผ่านการเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาและอนุมัติโดยผู้บริหารสถานศึกษา สามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาชีพรูปแบบกลุ่มสนใจต่อไป

ลงชื่อ..........ผู้เสนอหลักสูตร

(นางสาวสมสเหลา วงศ์ต่างตา)

ครู กศน.ตำบล

ลงชื่อ..........ผู้อนุมัติหลักสูตร

(นายสัญญา ลิธรรมมา)

ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสังขละบุรี

ลงชื่อ.ส.ต.ท..........ผู้เห็นชอบหลักสูตร

(.....ประพล มีสติ.....)

ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา

หลักสูตร การทำยาหม่องสมุนไพร
จำนวน ๙ ชั่วโมง
กลุ่มอาชีพพาณิชยกรรมและการบริการ
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสังขละบุรี

๑.ความเป็นมา

การจัดการศึกษาอาชีพในปัจจุบันมีความสำคัญมาก เพราะจะเป็นการพัฒนาประชากรของ ประเทศให้ มีความรู้ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพ เป็นการแก้ปัญหาการว่างงานและส่งเสริม ความเข้มแข็งให้แก่ เศรษฐกิจชุมชน สามารถให้ประชาชนได้มีอาชีพที่ดีและสร้างรายได้ที่มั่นคง โดยเน้น การบูรณาการให้สอดคล้องกับ ศักยภาพด้านต่างๆ มุ่งพัฒนาคนไทยให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและ การมีงานทำอย่างมีคุณภาพ ทั้งถึงและ เท่าเทียมกัน ประชาชนมีรายได้มั่นคง มั่งคั่ง และมีงานทำอย่างยั่งยืน มีความสามารถเชิงการแข่งขันทั้งในระดับ ภูมิภาคอาเซียนและระดับสากล ซึ่งจะเป็นการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ในรูปแบบใหม่ที่สร้างความมั่นคงให้แก่ ประชาชนและประเทศชาติ

อำเภอสังขละบุรี พื้นที่ส่วนใหญ่ทำการเกษตร เช่น การทำนา ทำไร่ กรีดยางพารา ปลูกผัก และเลี้ยงสัตว์ บ่อยครั้งที่ระหว่างการประกอบอาชีพหรือใช้ชีวิตประจำวันของคนในชุมชน มักเกิดอาการปวดเมื่อย ปวดบวม เมื่อยล้า ฟกช้ำดำเขียวและแมลงสัตว์กัดต่อย รวมถึงอาการวิงเวียนศีรษะ หน้ามืดตาลาย คลื่นไส้อาเจียน ซึ่ง ยา สามัญประจำบ้านลำดับแรกที่คนในชุมชนนึกถึงและจำเป็นจะต้องมีติดบ้าน หรือติดตัวเสมอนั้นคือ ยาหม่อง ซึ่ง ประกอบด้วยสมุนไพร และตัวยาหลายชนิด มีลักษณะเป็นเนื้อเหลวอ่อนนุ่ม มีทั้งสีเหลือง สีขาว และสีอื่นๆ ตาม ส่วนผสม มีกลิ่นหอม นิยมใช้บรรเทาอาการวิงเวียนศีรษะ หน้ามืดตาลาย เมารถ เมาเรือ คลื่นไส้อาเจียน รวมถึง ใช้ ทานวดกล้ามเนื้อ แก้อาการปวดบวม อาการเมื่อยล้า ฟกช้ำดำเขียว และแมลงกัดต่อย แพทย์จะเรียกได้ว่า ยาหม่อง เป็นยาสามัญประจำบ้านที่คนในชุมชน โดยเฉพาะเกษตรกรจะต้องมีไว้ติดบ้านหรือพกติดตัวเสมอ เมื่อ ออกไป ทำงาน แต่เนื่องจากในปัจจุบันยาหม่องที่วางขายตามท้องตลาดมีราคาสูงขึ้น ในขณะที่คนในชุมชน มีความ จำเป็นต้องใช้เป็นประจำผู้สูงอายุ ในพื้นที่เห็นว่าวัสดุ อุปกรณ์และขั้นตอนในการทำยาหม่องไม่ยุ่งยาก สามารถนำ สมุนไพรในครัวเรือนหลายชนิดมาใช้ประกอบเป็นตัวยาในการทำยาหม่องได้จึงเริ่มทำยาหม่อง ใช้เอง ในครัวเรือน จากนั้นเพื่อเป็นการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น ลดรายจ่ายและเพิ่มรายได้ในชุมชน เด็กและสตรีใน พื้นที่ จึงเริ่มใช้ เวลาว่างรวมกลุ่มกันทำยาหม่องสมุนไพรไว้ใช้เองในครัวเรือน ดังนั้น เพื่อเป็นการส่งเสริม สนับสนุน และตอบสนอง กับความต้องการของประชาชนกลุ่มเป้าหมาย จึงได้จัดโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน หลักสูตร พัฒนาอาชีพ วิชาการ ทำยาหม่องสมุนไพร จำนวน ๙ ชั่วโมง เพื่อเป็นการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น ลดรายจ่าย และเพิ่มรายได้ในชุมชน ตลอดจนให้ความรู้ ความเข้าใจ และพัฒนาอาชีพให้กับประชาชนกลุ่มเป้าหมายและ ผู้สนใจในตำบล ให้สามารถ นำไปประกอบเป็นอาชีพ พัฒนาอาชีพ เพื่อก่อให้เกิดรายได้กับตนเองและครอบครัว เป็นการสร้างอาชีพ ให้เกิด ความมั่นคงต่อไป

๒.หลักการของหลักสูตร

๑. เป็นหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการการเรียนรู้ของประชาชนในเรื่องการทำยาหม่องสมุนไพร เพื่อการ ประกอบอาชีพ และการพัฒนาอาชีพ
๒. เน้นวัตถุดิบและสมุนไพรที่มีในชุมชน เพื่อลดต้นทุนการผลิต
๓. มุ่งให้ผู้เรียนประกอบอาชีพได้จริงหลังจบหลักสูตร
๔. ส่งเสริมผู้เรียนที่จบหลักสูตรสามารถนำความรู้ไปเทียบโอนเข้าสู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๓ จุดประสงค์

๑. มีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคงมีคั่ง
๒. ตัดสินใจประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับศักยภาพของตนเองชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม
๓. มีเจตคติที่ดีในการประกอบอาชีพ
๔. มีความรู้ความเข้าใจและฝึกทักษะการบริหารจัดการในอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๕. มีโครงการประกอบอาชีพเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาอาชีพของตนเอง

๔.กลุ่มเป้าหมาย

ประชาชนกลุ่มเป้าหมายนอกระบบโรงเรียน

๑. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
๒. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

๕ ระยะเวลา

จำนวน ๙ ชั่วโมง

ทฤษฎี ๓ ชั่วโมง

ปฏิบัติ ๖ ชั่วโมง

๖.โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑	ช่องทางการประกอบอาชีพ	๑.๑ อธิบายความสำคัญในการประกอบอาชีพ การทำยาหม่องสมุนไพรได้ ๑.๒ อธิบายความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ การทำยาหม่องสมุนไพร ได้แก่ การวางแผนและการบริหารจัดการ การหาแหล่งเงินทุน ความต้องการของตลาดและการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ได้ ๑.๓ สามารถจัดหา แหล่งเรียนรู้ได้ ๑.๔ สามารถตัดสินใจเลือกอาชีพได้	๑.๑ ความสำคัญในการประกอบอาชีพการทำ ยาหม่องสมุนไพร ๑.๒ ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทำยาหม่องสมุนไพร ๑.๒.๑ การวางแผนและการบริหารจัดการ ๑.๒.๒ แหล่งเงินทุนและการ จัดหาเงินทุน ๑.๒.๓ ความต้องการของตลาด ๑.๒.๔ ช่องทางการจัดจำหน่าย ๑.๓ การตัดสินใจเลือกอาชีพ ๑.๓.๑ ความต้องการของตลาด ๑.๓.๒ สถานประกอบการ เครือข่าย กลุ่มและองค์กร ตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จ	๑.๑ ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร สื่อต่างๆ สถานประกอบการ สื่อของจริง ภูมิปัญญา ในชุมชน เพื่อนำ ข้อมูลมาใช้ในการ ประกอบอาชีพที่มี ความเป็นไปได้ใน ชุมชน ๑.๒ วิเคราะห์อาชีพ จากข้อมูลต่างๆ ๑.๓ ศึกษาดูงานในสถานประกอบการ และแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกัอาชีพที่ตัดสินใจเลือก ๑.๔ ผู้เรียนตัดสินใจเลือกอาชีพ	๒	๒

๒	ทักษะการประกอบอาชีพ ๑.การเตรียมอุปกรณ์	๒.๑ อธิบายความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทำยาหม่องสมุนไพรได้ ๒.๒ สามารถเตรียมวัตถุดิบ และส่วนประกอบในการทำยาหม่องสมุนไพรได้ ๒.๓ สามารถอธิบาย การคัดเลือกวัสดุคืบในการทำยาหม่องสมุนไพรได้ ๒.๔ สามารถอธิบายและสาธิตการทำยาหม่องสมุนไพร ตามขั้นตอนได้อย่างถูกต้อง	๒.๑ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ การทำยาหม่องสมุนไพร ๒.๒ การเตรียมวัตถุดิบ และ ส่วนประกอบในการทำยา หม่องสมุนไพร ๒.๓ การคัดเลือกวัสดุคืบในการทำยาหม่องสมุนไพร ๒.๔ ขั้นตอนในการทำยาหม่องสมุนไพรและการฝึกปฏิบัติทำยาหม่องสมุนไพร	๒.๑ วิทยากร/ภูมิปัญญา ให้ความรู้ภาคทฤษฎี และให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ ๒.๒ จุดบันทึกผลการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำเสนอผลงาน และผลการ เรียนรู้ ๒.๓ วิทยากร/ภูมิปัญญา ตรวจสอบผลงาน ผลการเรียนรู้ และให้ ข้อเสนอแนะ ๒.๔ สรุปลองค์ความรู้ เพื่อการพัฒนาต่อยอด	๑	๒
๓	การบริหารจัดการ ในการประกอบอาชีพการทำยาหม่องสมุนไพร	๓.๑ สามารถบริหารจัดการ อาชีพการทำยาหม่อง สมุนไพร ได้แก่ การควบคุม คุณภาพและการลดต้นทุน การผลิตได้ ๓.๒ สามารถจัดการการตลาด ได้แก่ การจัดทำ ฐานข้อมูลลูกค้า/ คู่แข่งทาง การตลาด การประชาสัมพันธ์ การส่งเสริมการขายและ การบริการ และการขอมาตรฐานผลิตภัณฑ์ได้ ๓.๓ สามารถจัดการความเสี่ยง ได้แก่ วิเคราะห์ ศักยภาพในการประกอบอาชีพการทำยาหม่องสมุนไพรและการแก้ปัญหา ความเสี่ยงในการประกอบอาชีพการทำยาหม่องสมุนไพรได้	๓.๑ การบริหารจัดการ อาชีพการทำยาหม่องสมุนไพร ๓.๑.๑ การดูแลรักษาคุณภาพ ของยาหม่องสมุนไพร ๓.๑.๒ การลดต้นทุนในการผลิตยาหม่อง สมุนไพร ๓.๑.๓ การเพิ่มมูลค่าสินค้า เช่น การแปรรูป การออกแบบการประยุกต์ใช้ ๓.๒ จัดการการตลาด ๓.๒.๑ ทำฐานข้อมูลลูกค้าที่ ใช้บริการ/คู่แข่งทางการตลาด ๓.๒.๒ ประชาสัมพันธ์ ๓.๒.๓ ส่งเสริมการขายและการบริการ ๓.๒.๔ การขอมาตรฐานผลิตภัณฑ์ ๓.๓ จัดการความเสี่ยง ๓.๓.๑ วิเคราะห์ศักยภาพ ในการประกอบอาชีพการทำยาหม่องสมุนไพร ๓.๓.๒ แก้ปัญหาความเสี่ยงในการประกอบอาชีพการทำยาหม่องสมุนไพร	๓.๑ วิทยากร/ภูมิปัญญา ให้ความรู้เกี่ยวกับการ บริหารจัดการในการประกอบอาชีพ การทำยาหม่องสมุนไพร การบริหารจัดการตลาด และ การจัดการความเสี่ยง ๓.๓ ผู้เรียนฝึกปฏิบัติวิเคราะห์ความต้องการของลูกค้า การลดต้นทุน ในการผลิต การเพิ่ม มูลค่าสินค้า การทำ ฐานข้อมูลลูกค้าที่ ใช้ บริการ/ คู่แข่งทางการ ตลาด การประชาสัมพันธ์ การส่งเสริมการขาย และการบริการ การจดบันทึกต้นทุนกำไร และศึกษาสภาวะการแข่งขันในตลาด ตลอดจนวิเคราะห์ ศักยภาพในการประกอบอาชีพ พร้อมทั้งหาแนวทางแก้ปัญหา ความเสี่ยงในการ ประกอบอาชีพ		๑

				การทำ ยาหม่อง สมุนไพร ๓.๔ นำเสนอผลการ ฝึก ปฏิบัติเพื่อ แลกเปลี่ยน เรียนรู้กับ กลุ่ม		
๔	การบรรจุภัณฑ์	๑. เพื่อให้ผู้เรียนบอก ความหมายของบรรจุ ภัณฑ์ ได้ ๒. เพื่อให้ผู้เรียนบอกวัสดุ ที่ใช้บรรจุภัณฑ์ ๓. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถ ออกแบบบรรจุภัณฑ์ได้	๓. บรรจุภัณฑ์ ๓.๑ ความหมายของ บรรจุภัณฑ์ ๓.๒ วัสดุที่ใช้บรรจุภัณฑ์ ๓.๓ การบรรจุภัณฑ์	๑. ให้ผู้เรียนศึกษา เนื้อหาจากใบความรู้ เรื่องบรรจุภัณฑ์ ๒. วิทยากรอธิบาย และ สาธิตเกี่ยวกับการ บรรจุภัณฑ์ ๓. ผู้เรียนฝึก ปฏิบัติการ บรรจุภัณฑ์ ๔. วิทยากรประเมินผล การบรรจุภัณฑ์ของ ผู้เรียน		๑
รวม					๓	๖

๗.การจัดกระบวนการเรียนรู้

๑. ศึกษาจากเอกสารและภูมิปัญญา
๒. การศึกษาดูงานจากแหล่งเรียนรู้
๓. แลกเปลี่ยนเรียนรู้
๔. ฝึกปฏิบัติจริง

๘.สื่อการเรียนรู้

๑. เอกสารประกอบการเรียนรู้, ใบความรู้ , สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง วัสดุในการทำยาหม่องสมุนไพร ,
ขั้นตอนและกระบวนการทำยาหม่องสมุนไพร , การทำยาหม่องสมุนไพร ฯลฯ
๒. ภูมิปัญญาท้องถิ่น, สื่อบุคคล, วิทยากรผู้ชำนาญด้านการทำยาหม่องสมุนไพร
๓. การอภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้
๔. อุปกรณ์ประกอบการฝึกทักษะอาชีพ
๕. ฝึกปฏิบัติจริง

๙.การวัดและประเมินผล

๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
๒. การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการปฏิบัติ ได้ผลงานที่มีคุณภาพสามารถสร้างรายได้ และจบ
หลักสูตร

๑๐.การจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐
๓. มีผลงานที่มีคุณภาพ

๑๑.เอกสารหลักฐานการศึกษา

๑. หลักฐานการประเมินผล
๒. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร
๓. วุฒิบัตร ออกโดยสถานศึกษา

๑๒.การเทียบโอน

ผู้เรียนที่จบหลักสูตรนี้สามารถนำไปเทียบโอนผลการเรียนรู้กับหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ในสาระการประกอบอาชีพวิชาเลือกที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้น